

# פרשיית השבוע

מגזין להגות והסברה יהודית

פרשת  
בהעלותך  
תשפ"ב

גיליון מס'  
592

## על השולחן

הרב אברהם ישראל פרידמן

החדשות על 'תכנית המאה' הרבה יותר. פחות סוגיות למדניות וגם 'דף היומי'.

בדיוק כמו בני מתא מחסיא שרואים מראות אלוקים בימי הרגל - אבל נותרים אבירי לב (גמרא ברכות יז, ב).

בדור מלא צבע חיצוני נוצץ, בדור מלא נהנתנות מזויפת - כשעדיין לא הוא לא מצא את הכימיה והתענוג בעבודת ה', הוא עלול לחפש אלטרנטיבות.

זהו הלא בדיוק זה שנמצא הכי-קרוב, מחוץ לאסקופת העזרה - אבל הוא למעשה כה רחוק. "בדרך רחוקה". הלב שלו לא איתנו. גם אם הוא הולך בשחור-לבן ונראה אחד מאתנו. לגמרי.

זהו ה"קרב רחוקים" הפחות-מוכר בדורנו.

### 3.

פסח שני נוצר לטמאים ולאילו שמרגישים כאלו. שחשים - כאמור - זרים ומנוכרים. נטולי שייכות וחבור פנימי.

אולי אלו אנשים ששייכים לעולם ה"משוררים" ולא ה"שוערים" והנפש שלהם דורשת רגש יהודי. להרגיש שהחיים היהודיים הם למעשה ניגון טוב. צריכים להשמיע להם את ניגון הכיסופין והערגה של ה"למה ניגרע". לגרום להם לרצות ולהשתוקק להיות חלק. שהם לא יעברו ליד המצוות אלא הן יהיו חלק מהם.

הם רוצים להרגיש את נשמת השבת נועם הנשמות. לחוות את הקשר עם ריבונא דעלמא דרך תפילה בהשתפכות הנפש. להרגיש את נועם ה' בלימוד דברי אלוקים חיים.

המסגרתיות החיצוניות לא מספיקה להם ולא משביעה אותם.

### 2.

אפשר לקרוא לו: "הבן השישי". הנוער המנותק קוראים לו.

לא, לא מדובר בנוער שתעוועי 'גיל ההתבגרות' גרמו, לצערנו, להקטין את גודל הכיפה למינימום. לא מדובר גם בכאלו שהורידו אותה בתקופת הבלבול והערפל הזו של הבעיטה למוסכמות לשם חיפוש הזהות האישית.

מדובר בנוער (ולאו-דווקא נוער; זה יכול להיות אדם גם אדם נשוי ואב לכמה) שנראה בדיוק כמונו, אבל לא. הוא לא מוצא כימיה נפשית עם האותיות האלוקיות של הגמרא. הוא שומע הכל ורואה הכל - אבל מבחוץ. הוא לא הצליח למצוא את השפה האישית שלו לעבודת הבורא. לא הצליח למצוא את שבילי האהבה לאבינו אברהם הרחמן.

נוער כזה, נותר אדיש, חיוור. דבר לא מציק לו.

## ... אולי אלו אנשים

### ששייכים לעולם

### ה"משוררים" ולא

### ה"שוערים" והם צריכים

### להרגיש שהחיים היהודיים

### הם למעשה ניגון טוב.

### צריכים להשמיע להם את

### ניגון הכיסופין והערגה

## הבן השישי

### 1.

... דְּבַר אֵל פְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ פִּי יְהִי טָמֵא לְנֶפֶשׁ אוֹ בְּדֶרֶךְ רַחֲקָה לָכֶם אוֹ לְדֶרֶתֵיכֶם וְעָשָׂה פֶסַח. נִקּוּד עָלָיו, לומר, לא שרחוקה ודאי אלא שהיה חוץ לאסקופת העזרה כל זמן שחיטה (במדבר ט', י' וברש"י שם)

כריכת ה"טמא" ואנשי ה"דרך רחוקה" בחדא מחתא בוודאי טעונה הבנה: לכאורה אנשי ה"דרך רחוקה" אנוסים בהרבה - טכנית - מאלו אשר היו טמאים והמום הרוחני לא אפשר להם להקריב הפסח ותהו בכאב: "למה ניגרע?! ננסה להבין זאת דרך הארה מופלאה שהאיר קדוש ישראל הרבי הבית ישראל מגור זצוק"ל

הרבי - בעיניו היוקדות - עמד כאן על פשרה של פרשה: אם הלה היה ממש כאן, מחוץ לאסקופת העזרה - מדוע נחשב הוא ל"דרך רחוקה"; הרי הוא הכי קרוב שיש, ממש כאן מבעד לדלת!

הוא הקשה והוא יישב: ללמדך - אפוא - שיש יהודי שנמצא קרוב, הכי קרוב, אבל הוא "רחוק". ליבו בל עימו. הוא מרגיש זר. בארץ לא-לו.

ולעומתו, בדרך החיוב, יכול להיות יהודי שמצוי הרחק-הרחק מבחינה גיאוגרפית, אבל הוא "קרוב". עיניו וליבו שם כל הימים. בבחינת: "ליבי במזרח, ואנוכי בתוך מערב" (שירת רבי יהודה הלוי). מושבו הפיזי באנטוורפן, אבל הוא באמת נמצא כעת בירושלים משאת-נפשו ומקור כיסופיו ותשוקתו.

איך אנחנו מתרגמים את הדברים לחיי המעשה וה"עבודה שבלב"?





# הפנקסו של מחנך

דילמות הינוכיות אקטואליות

## תפילין לפני השקיעה

איך נתנהל נכון עם ילדים שלצערנו עזבו את התלם?

הרה"ג רבי אורי זוהר זצ"ל

כל אחד במקורו הוא טוב גמור, נשמה טהורה. זה העיקר וזו המהות, וגם אם יש הרבה לכלוך ואבק דרכים מבחוץ, אין בכוחו לגרוע ולהפחית מהיהלום המנצנץ שנמצא שם בתוכנו.

כאשר משנים את הפוקוס, ומנסים לראות מעבר לכלוך החיצוני, לחפש אחר הנקודות הטובות, שהן האמיתיות והמהותיות בנו, אז מגבירים את כח המגנט המופלא הזה, ויוצרים מציאות רוחנית מופלאה של "עוד", עוד נקודה, ועוד מעט ואין רשע והתבוננות על מקומו ואינו, החיפוש אחר ה"עוד מעט", ההתבוננות הזאת גורמת לאותו "רשע" להיעלם. זו לא 'עוד' עצה נחמדה לחיים טובים, אלא זהו דיבור אלוקי של מצוה בעלת כח סגולי, כמו כל מצוה. לעמוד לעשות חיפוש מתמיד אחרי נקודות טובות.

זהו יסוד ראשון בחינוך הילדים. אף ילד שמתחיל ללכת לא יצליח אם לא יעודדו אותו, למרות שבהתחלה הוא מועד ונופל. למרות אבו על בני הכל רואים רק את הטוב וזה מעודד אותו ללכת טוב. וכך בכל שלב בשלבי ההתפתחות של ילד. הביקורת משתקת וגורמת לברוח, העידוד והחיפוש הוא זה שמצמיח ומגדל.

ולצורך העניין, נער מתבגר כזה דומה ממש לילד שלומד ללכת. הנער מנסה לגבש לעצמו זהות עצמית, והדרך לכך מחייבת, מבחינתו, פרידה מההורים ובשלב זה הביקורת הדתית המוצדקת חייבת להשתתק, והחיפוש העקבי אחרי נקודות זכות הוא המחייבה, הוא פתח התיקון.

לדוגמה, נער מתבגר שמגיע לפני השקיעה

להניח תפילין, וזוכה לגערות מאביו על כך שרק עכשיו הוא נזכר, לא יפתח חשק או רצון חיובי בתחום הזה. הגערות מצטרפות לעוד שק של תחושה שלילית

הקשורה לתחום התורה והמצוות. לעומתו, נער באותו מצב, שזוכה למחמאות על כך שלא הניח ליום לעבור בלי מצות תפילין, "אחחח, איזו יראת שמים", יקבל תמריץ אמיתי להשתדל בזה גם מחר, ובעזרת השם, עם הזמן, יתפתח אצלו תהליך, בקצב שלו, שבו הוא ישכיל להניח בזמן הנכון ולא ברגע האחרון.

נסביר את הכרח ההתגוננות של הבן נגד ההתקפות המוסריות שלנו עליו, ועל מה הוא בעצם מגן.

מה שבדרך כלל קורה עם הילדים המורדים בגיל ההתבגרות הוא זה: הם נולדים לתוך מערכת ערכית, ברוך השם, עם מושגים אמיתיים של טוב ורע, מותר ואסור. מערכת הכי תובענית בעולם, שדורשת לא רק תורה ותפילות, אלא גם קימה בזמן, נעילת נעלים בסדר מסוים וכו', הכל עד הפרטים הקטנים ביותר. רוב רובם של הנערים מצליחים לגדול כך, יחד עם התורה. אבל יש מיעוט של נשמות שסגורות במעטה יותר עבה, וזה מתבטא בכך שהם מנסים לבדוק גבולות, למרוד, להתריס. זה לא קל להוריהם (בלשון המעטה), זה לא קל למחנכיהם (כנ"ל), זה גם לא קל להם עצמם. הם לא מלאים בחוויות הצלחה מעצימות. להיפך. הם מודעים לכאב שהם גורמים, אבל זה חזק מהם. נשמותיהם לא מצליחות לצאת מן הכח אל הפועל. אלה נשמות שבילדותן חיו בהרגשה או במחשבה ש"אני" ומצווה זה היינו הך. וכשהם צומחים ומגלים "אני" בסיסי יותר, חומרי יותר, רגשי יותר, שהוא קודם לשמירת המצוות ועדיין ילדותי, אז הם מנסים "להסתדר". היינו, להסתיר את הפער ההולך וגדל בין התורה, לבין ה"אני" החלש הזה, שלא מצליח עדיין להדביק את אתגריה.

לא ניתנה להם הזדמנות להתפתח איטית, כי הם בעצם "מסתדרים". לפעמים אפילו "מצליחים" מאד בלימודים, כך שבעצם אף אחד לא מודע לשום בעיה. ובאותו הזמן ה"אני" הבסיסי הנזכר

אבו על בני למעלה לא מתפתח בהתאם. ואז בהתבגרותם ה"אני" המתוסכל הזה פורץ בבוסריותו.

(מתוך הספרון: "אבות על בנים". המשך יבוא א"ה)



## תלמודא

חושג תלמודי אחד

## "חגלגלין עליו את הכל"

אחד מהסוגיות המעניינות בתחילת מסכת בבא בתרא עוסקת בגדר משותפת בין שני שכנים. במשנה נאמר שאם האחד בנה גדר שמקיפה גם את חצר רעהו ומונעת היזק ראייה (או שומרת על הרכוש - תלוי לפי אלו דעות בראשונים) בשלושה רוחות, השני אין חייב לשלם לו בגינן. אולם אם הניקף (כך לפי הדעה בגמרא בהתאם לדברי רבי יוסי במשנה) גדר את הרוח הרביעית - הרי ש"מגלגלין עליו את הכל".

בלשון רש"י כאן (בבא בתרא ד, ב) וכן בגמרא בבא קמא (כ, ב) משמע כי העילה לכך שמחייבים את הניקף בשלושת הגדרות הראשונות שגדר המקיף, משום שבכך שגדר את הרביעית גילה דעתו שנח לו בכך. ברם, לפי זה יש להבין מדוע יש צורך בגדר רביעית; די לנו בכך שיסכים בפה - למשל - ובכך יגלה דעתו שנהנה ויתחייב בכך. משמע אפוא שאין מדובר בסתם הנאה שמחייבת. ובלשון הראשונים נראה כי מדובר בדין "יורד לשדה חבירו" ומשביחה שההלכה קובעת כי משלם לו הוצאותיו.

ובקצות החושן (סימן קנ"ח כמדומני) כתב, כי אין רק חיוב בגין הנאה, אלא שבהנאה זו הוא חייב מדין "קניין", שקנה את שלושת הגדרות הראשונות מדין "חצר".

ולפי זה יש לתמוה על דברי הרשב"א שהביא דעות (המושתתות על הירושלמי) לפיהן השאלה האם חייב הניקף על השלושה בשיעור דמי קנים בזול או בשיעור כתלים - תלוי במה גדר הוא את הגדר הרביעית (היינו במה שגילה דעתו בכך): אם גדר בקנים בזול גילה דעתו שאכן די לו בכך ויתחייב גם על השלושה הגדרות רק בשיעור זה. אולם אם גדר בכותל הוכיח שבוזה הייתה כוונתו לגדור ומשכך גם על השלושה יתחייב בשיעור זה. והבן. (הגם שהיה מקום לדחות, וכן הביא הרשב"א עצמו, שייתכן וגדר בכותל מטעמי אסתטיקה כדי שייראה יפה ומתאים ולא שהיה מגדר כן לכתחילה).

ולאור האמור שהניקף קונה את הגדרות הראשונות בקניין תמוה לומר שיתחייב רק בשיעור מה שהניקף את הרביעית. שהרי סוף-סוף קנה את הגדרות בקניין, ואם הן נעשו בכתלים ולא בדמי קנים הרי שזה מה שהוא יתחייב לשלם למקיף בגין כך, הגם שהוא גדר בקנים!

ועיין בזה עוד.





# אנשי מעשה

סיפור יהודי לשלחן שבת

\*\*\*

בעל הפנס שלח הצצה חטופה לקובץ ושאל אותו: "תגיד, יש לך קשר לקבצים הללו?". הרב רוטמן הנהן בחיוב.  
"מדוע אתה שואל" - הקשה הרב רוטמן.

"פשוט מאוד. כי היה לי בול ישן והדבקתי אותו בסלוטייפ ואינני יודע אם בדואר קיבלו את הבול הזה ושלחו את המעטפה עם התשובות ליעדן".

הרב רוטמן חיך בהתרגשות והראה לו את המעטפה שבידיו.  
"כבר עשרים דקות רצופות", הפטיר, "אני קורא - בעזרת הפנס שלך - את תשובותיך הכשרוניות ומתפעל - - -"  
(על-פי: גיליון 'מוסף שבת קודש' פרשת בהר תשפ"ב. בעיבוד קל של המערכת. יופיע אי"ה בספר 'חיוך משמיים')

## נפלאות בקו 402

**"היה לי פשוט מעטפה עם בול מוזר ואינני יודע אם התשובות הגיעו ליעדן" - הוא סיפר**

שלהי חורף תשס"ה.

"אין מקומות ישיבה!", הכריז נהג האוטובוס 402 שהגיע לתחנה האחרונה בירושלים וביקש לעשות דרכו לכיוון ב"ב.

האוטובוס היה מלא בנוסעים אבל הרה"ג רבי הלל רוטמן שליט"א, שעמד בתחנה, מיהר לעלות אליו. לא נורא, הוא יעמוד.

בדרך שלף מעטפות מתוך שקית, היו אלו מכתבי תשובות לקובץ 'עיון הפרשה' הנודע על ראשיו נמנה. מעת לעת נאלץ לייצב את עמידתו בשל סיבוב פתלתל ביציאות מהירושלים, אך לא זה מה שהטריד אותו. מה שהטריד אותו היה החושך. הנהג כיבה את האורות, ונורות-קריאה הריר יש רק במקומות הישיבה.

או-אז פנה אליו אחד הנוסעים והציע לו פנס תאורה זעיר שהיה ברשותו. הוא שמח מאוד על ההצעה והמשיך לקרוא מכתבים במרץ.

\*\*\*

ואז שת ליבו למעטפה עם בול מוזר; הכל היה מוצמד למעטפה באמצעות דבק סלוטייפ.

הוא הבחין לפי התשובות כי מדובר ביהודי בעל-כישרון גדול.

במשך 20 דקות תמימות קרא בשקיקה ובעונג את התשובות, עד שהגיעו בני-ברקה. שם כמובן השיב את הפנס לבעליו וכאות הוקרה אף העניק לו קובץ 'עיון הפרשה' במתנה.

## לתשומת-ליבכם!

**מהדורת הדפוס מצומצמת! ניתן לקבל את הגיליון למייל ללא תמורה בשליחת דוא"ל לכתובת:**

[abyisrael@gmail.com](mailto:abyisrael@gmail.com)

להורים שמשקיעים בחינוך:  
**דרכו!**  
**הופיע!**  
מזל טוב:  
**ספר דרכו - חלק שני!**  
אחרי החלק הראשון של הספר החינוכי דרכו שהפך עד מהרה לרב-מכר, מגיע החלק השני.

יצירה חינוכית עשירה ומקורית  
מעין 'יומן-חיים' אישי מרגש ונוגע ללב  
עתיר תובנות לחינוך עצמי וחינוך הילדים

כתוב ביד-אמן  
בידי סופר הנשמה  
הרב אברהם ישראל פרידמן

את הספרים ניתן להשיג ב: צפת-חצור: חנות 'איצהס', מרכז ירסקו; מכון 'בלבבי פלא': 0504116867 (במכון ניתן לרכוש כמויות). בני-ברק: מרכז העיר; ספרי אברמוביץ, רחוב קוטלר; רחוב השומר בתאום: 0504131038; רחוב בן דוד, בתאום: 0548488924 **מודיעין עילית**, רחוב אבני-נזר: 0583289108  
בכל רחבי הארץ: המו"ל מכון 'בלבבי פלא': 0504116867



## "הקפה והסנדביצ'ים פשוט

### קוחמו אותי"

שיחה מוסרית נוקבת עם שר האוצר המשגיח  
הגאון הצדיק רבי איוועט ליבערמאן שליט"א  
אודות הניסיונות הניצבים לפתחם של אברכי  
הכוללים << א. אברהמוב

"רוב הכסף הולך לכוללים שלומדים שם מגיל 29 עד הפנסיה, מגיעים בבוקר ואוכלים סנדוויץ', שותים קפה, מדברים פוליטיקה ואז פותחים כמה ספרים. אין סיבה לממן אותם". כך אמר שר האוצר בשבוע האחרון. שוחחנו איתו בניסיון להבין על מה יצא הקצף והתברר כי הוא בכלל משמש כמשגיח שמוסר שיחות בפורומים כאלו ואחרים.

"זמן רב הציק לי שאברכים שותים קפה באמצע הלימוד", הוא מסביר בלהט. "האמת, לא בדיוק קפה. אני מדבר על טייסטרס צ'ויס. אפשר להסתפק ב'פת במלח' - בנס קפה פשוט. לא מבין למה צריך להשקיע בקפה.

יפה הסברת. כי באמת לא הבנו מדוע נטפלת לקפה של האברכים. מותר להם גם ללגום קממץ כדי לנחם אחרי עמל של סוגיה.

"אה, ועוד משהו", נזכר המשגיח. "אני חושב שה'מיעוט שיחה' קצת מופרז. אפשר להיות חמש דקות גג בחוץ ולדבר קצת על דא ועל הא. כי באמת האברכים לומדים עם הרבה מאמץ והרבה שקידה. אבל עשר דקות?! זה ממש לא מקובל עליי! אני יכול להוריד מהמלגה".

כמה אתה ממליץ לשלם לאברך לחודש?

"שאלה קשה. תלוי איזה קפה הוא שותה ב'סדר' וכמה זמן הוא משוחח. זה הכלל בכולל שלי במשרד האוצר. יש כללים ויש כוללים. נקודה. אצלי מילה זה מילה. ולכן אפשר לדבר רק חמש דקות. לא יותר".

"ויש עוד משהו", ממשיך המשגיח, "ועוררתי על זה ב'ועד' שמסרתי: על האיסור לדבר פוליטיקה. אפשר לדבר ב'סדר', אבל פוליטיקה - זה לא מתאים לאברך שיושב ולומד! כולם מבינים את המניעים שלי, כולם יודעים על איזה פוליטיקאי לדבר, אבל עדיין, אני מעורר על נקודה חשובה. כל המשגיחים הסכימו איתי".

"צריך להבין", ממשיך הגה"צ הרב איוועט, "שיש לחלק בין פוליטיקה נקייה לפוליטיקה לא-נקייה. בשעות הסדרים מותר לדבר על פוליטיקה נקייה ולאחריהם גם אל לא-נקייה. אלו הכללים בכוללים ומילה זו מילה".

ועוד משהו שאסור לפספס. דיברת גם משהו עם הסנדביצ'ים.

"כן. בהחלט. עוררתי לא לאכול סנדביצ'ים. בקישינב היינו אוכלים גפילטע פיש וחריין. מציק לי שאברכים - העידית של העם היהודי - אוכלים סנדביצ'ים ולא את מאכלי השבת היהודיים. גם אם קשה, חשוב שגם ביום-חול לא נוותר על המאכלים היהודיים".

בקיצור: על טייסטרס-צ'ויס וגפילטע יצא הקצף.

חבל שלא על וודקה.

## באספקלריית העתיד:

### האף האלקטרוני

על המכונה העתידית ש'תדפיס' ריחות. ומה לגבי הלכות הריח?

לגבי ברכות הריח. אלא שלאמיתו של דבר, אין זו שאלה חדשה, אלא שאלה שנידונה כבר בין הפוסקים, לגבי כל הריחות ריחות סינתטיים. וככלל, ההוראה היא, שריח טוב שאינו מופק מחומרים טבעיים מעולם הצומח, אלא מסינתזה של חומרים כימיים שונים, היות והוא לא מכיל חומר מוצק הנראה לעין הרי הוא בגדר 'ריח שאין לו עיקר' אשר אין מברכים עליו.

סברא נוספת בעניין זה, שהיות ובהרבה מן המקרים, חומרי היסוד ממנו עשוי הבושם הסינתטי, הם חומרים בעלי ריח רע בטבע, אשר רק תהליך הסינתזה העניק להם את הריח הטוב, על כן אין לברך עליהם ברכת הריח.

### אמירת דברים שבקדושה

במידה ואדם יצפה בביתו באירוע המתרחש במקום שיש בו ריח רע, ובאמצעות 'מדפסת הריח' המחוברת למחשב הוא יחווה את

אותו ריח, הרי שלמרות שבמקור יהיה מדובר בריח שאסור לומר לידו דברים שבקדושה, והריח שיתקבל בבית יהיה זהה ממש לאותו ריח, בכל זאת יתכן שיהיה מותר לומר דברים שבקדושה בקרבת המחשב, שכן כאמור מדובר ב'ריח שאין לו עיקר'.

יחד עם זאת, קיים דיון הלכתי בנוגע לאמירת דברים שבקדושה במקומות שיש בהם ריח של חומר ה'בואש', בעל הריח הרע המשמש כאמצעי לפיזור הפגנות, וקיימת סברא הלכתית, שיתכן שהיות ולא מדובר בריח רע הנובע מחמת 'עיפוש', אלא בחומרים שבמקורם הם בעלי ריח רע, אין הימצאות ריח כזה אוסרת אמירת דברים שבקדושה ('עי' משנ"ב סי' עט ס"ק כג בשם חיי אדם כלל ג אות יב). אלא שמאידך ניתן לומר, כי הסינתזה של החומרים היא עצמה מוגדרת כ'עיפוש'.

בנוסף לכך קיימת סברא נוספת לאסור אמירת דברים שבקדושה כנגד ריחות רעים מיוצרים סינתטית, על-פי דברי 'הערוך השולחן' (או"ח, סי' עז סכ"א) האוסר מדברנן ללמוד ולהתפלל 'נגד כל דבר המאוס כמו הקאות או הרבה מליחות האף וכיוצא בזה'. אשר לאור זאת, גם ריח רע הנפלט ממדפסת הריח, יתכן שהוא בגדר 'דבר מאוס', ולפי דעת 'הערוך השולחן' יהיה איסור לומר בפניו דברים שבקדושה.

(על-פי גיליון 'אספקלריה' ש"ע המכון המדעי-טכנולוגי להלכה בירושלים - גיליון מ"א, סיוון תשפ"ב. ראה שם במאמר בהרחבה).

מלבד פיתוח ריחות מלאכותיים, נעשים מזה קרוב ל-60 שנה ניסיונות לפתח 'חוש ריח' מלאכותי, בדמות מכשירים שונים אשר ידעו להגיב בצורות מסוימות על סמך זיהוי ריחות שונים. השיטות של זיהוי ריחות הן מגוונות, אולם השיטה המקובלת כיום בפיתוח מכשירים אלה החלה לפני כ-40 שנה, אז פותח מכשיר המשמש כחיישן כימי של ריחות באמצעות מערך חיישנים, אשר בהמשך קיבל את הכינוי 'אף אלקטרוני' או 'אף מלאכותי'.

פעולת האף המלאכותי נעשית באמצעות השינויים הנעשים ברכיב כתוצאה מהחשיפה לריח. הדבר מאפשר כמובן גם אחסון של המידע, כלומר 'צילום' של הריח. שילוב של אפשרות אחסון המידע אודות הריח, יחד עם אפשרות פיתוח כל ריח בצורה מלאכותית על-ידי הרכבת מינונים שונים של 'ריחות יסוד', יאפשרו קיום 'מדפסת' בעלת מחסניות של כמה חומרי יסוד, אשר תוכל 'להדפיס' על סמך המידע בקובץ ולהפריח אל החלל את הריח המבוקש.

ואכן, על אודות פיתוח מעין זה, דווח כבר לפני כמעט עשור, ביצירת מכשיר בשם 'מדלן', אשר כונה 'מצלמת ריח' אנלוגית. לפי התיאור שהתפרסם, פעולת המכשיר המדובר נעשית על-פי הטכניקה המוכרת בשם 'סנטוגרפיה'.

לאחר המצאות הטלפון והרמקול, התעוררו דיונים הלכתיים בנוגע ליחס של גלי הקול המופקים ממכשירים אלה, האם הם נחשבים כ'דיבור' של האדם הנמצא במקום המרוחק, או שמא מדובר בחיקוי בלבד של הקול שלו, כאשר הנידונים נוגעים לעניין יציאה ידי חובה מדין 'שומע כעונה', וכן לעניין שמיעת קול שופר או קריאת מגילה באמצעות מכשירים אלה (ראה: שו"ת 'מעשה-חושב', חלק א, סימן א; חלק ד, סימן לט).

אך בעוד שלגבי התקני שמע, היה מקום להעלות צד כל-שהוא לפיו גל הקול המופק מן האדם הוא זה אשר בסופו של דבר, לאחר שינויי צורה מסוימים, מתקבל אצל השומע, הרי שבכל הנוגע ל'שידור' ריחות, כמובן שלא יהיה מדובר בהעברת הריח, אלא בביצוע חיקוי נאמן למקור, באמצעות תרגום האותות המקודדים, והפקת ריח זהה באמצעים סינתטיים. כלומר, כאשר אדם יצפה בשידור אירוע, אשר יחד עם המראות והקולות יתלווה גם הריח, הדבר ייעשה באמצעות תמציות שונות אשר יאוחסנו ב'מדפסת הריחות' וישוחררו במינונים ותרכובות שונות אל חלל החדר, ולא בהעברת הריח עצמו ממקום ההתרחשות.

השאלות ההלכתיות יתעוררו איפה רק